

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Elinvoimavaliokunta, § 34, 16.02.2021

Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto, § 11, 10.03.2021

§ 11

Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Hollolan vesihuollon toiminta-alueen päivityksestä

HOLDno-2021-13

Elinvoimavaliokunta, 16.02.2021, § 34

Valmistelijat / lisätiedot:
Riikka Johansson
riikka.johansson@hollola.fi
vesihuoltopäällikkö

Liitteet

- 1 Toiminta-alueen luonnoskartta, Herrala-Rekola
- 2 Toiminta-alueen luonnoskartta, Kirkonseutu
- 3 Toiminta-alueen luonnoskartta, Kukkila-Kalliola-Paimela
- 4 Toiminta-alueen luonnoskartta, Salpakangas
- 5 Toiminta-alueen luonnoskartta, Hämeenkoski
- 6 Toiminta-alueen luonnoskartta, koko kunta

Hollolan vesihuoltolaitoksen huolehtimisvastuulla oleva vesihuollon toiminta-alue on tarpeen päivittää vastaamaan toteutunutta ja suunniteltua yhdyskuntakehitystä.

Tässä vaiheessa toiminta-alueeseen esitetään sisällyttäväksi vain uudet asemakaava-alueet sekä jo rakennettujen Hollolan vesihuoltolaitoksen vesi- ja jätevesiverkostojen piirissä olevat alueet, jotka ovat asemakaavoitettua aluetta vastaavasti rakentuneet tiheästi eli ovat ns. tilastollista taajamaa (YKR-taajamaa). Toiminta-alueen määrittämisessä on kansallisen vesihuoltouudistuksen selvityksissä todettu lainsäädännön selkeyttämistarvetta. Tämän vuoksi Hollon vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen muu tarkempi määrittäminen ja mahdollinen supistaminen jätetään myöhemmäksi.

Merkittävimpiä toiminta-alueeseen sisällytettäviä alueita ovat:

- Toteutuneet asemakaava-alueet: Hämeenkosken kirkonkylä ja Ojastenmäki, Krouvi, Hopeakallio-Paassilta, Vanhatalonrinne-Perhoslehto, Rätikkö, Lehtoranta ja Pyhäniemen kartanoympäristö
- Toteutuneet tiheästi rakentuneet alueet, joissa mahdollisesti myös pohjaveden ja /tai vesistön suojelusyy tai talousveden laatuongelmia: Parinpelto, Kirkonseudun ranta-alue, Hämeenkosken asemakaava-alueen lievealueet, Rekola, Kukkilan vedenottamon ympäristö ja Lintumäentien alue
- Suunnitellut asemakaava-alueet: Perhoslehto-Hirvimäki (tavoitteellinen vesihuollon rakentamisaikataulu 2021-2024) ja Sorvanen (tavoitteellinen rakentamisaikataulu 2025)

Lisäksi Kukkila-Kalliolan jäteveden viemäroinnin piirissä oleva toiminta-alue yhdenmukaistetaan vedenjakelun piirissä olevan alueen kanssa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Hallintosäännön mukaisesti elinvoimavaliokunta päättää vesihuollon toiminta-alueen hyväksymisestä.

Ennen hyväksymispäätöstä asiasta on varattava valvontaviranomaisille mahdollisuus antaa lausunto ja alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi (VHL 8 § 1 mom.). Vesihuoltolain mukaisia valvontaviranomaisia ovat ELY-keskus sekä kunnan terveyden – ja ympäristönsuojeluviranomaiset (VHL 4 §).

Ehdotus

Esittelijä: Heli Randell

Elinvoimavaliokunta päättää asettaa vesihuollon toiminta-alueen päivitysluonnoksen nähtäville ja lausuttavaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto, 10.03.2021, § 11

Valmistelija / lisätiedot:

Kirsi Järvinen, Jenna Kenttä

kirsi.m.jarvinen@hollola.fi, jenna.kentta@hollola.fi

ympäristösihteeri, ympäristötarkastaja

Hollolan kunta pyytää vesihuoltolain valvontaviranomaisilta lausuntoa vesihuollon toiminta-alueen laajentamisesta. Vesihuollon toiminta-alue on kunnan määrittelemä maantieteellinen alue, jolla vesihuoltolaitos huolehtii vesihuollosta.

Lainsäädäntö

Kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi. Vesihuoltolaitos voi olla muukin kuin kunnan laitos, esim. vesiosuuskunta.

Jos suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat, kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi. (*Vesihuollon järjestämisvastuu*) Vesihuoltolaitos huolehtii toiminta-alueellaan vesihuollosta yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti toiminta-alueen hyväksymispäätöksen mukaisesti. (*Vesihuollon huolehtimisvastuu*) Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin. Liittämiselvollisuuden poikkeuksista on säädetty vesihuoltolain 10 ja 11 §:issä.

Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että:

1) vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti; ja

2) vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Tehdessään päätöksen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen supistamisesta kunnan on samalla päätettävä, miten vesihuolto turvataan niillä laitoksen verkostoihin liitetyillä kiinteistöillä, jotka jäävät toiminta-alueen ulkopuolelle.

Hyväksyessään toiminta-alueen kunnan tulee toiminta-alueen eri osien vesihuollon tarpeet huomioon ottaen määrittää alueet, jotka on saatettava vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkoston piiriin, sekä alueet, jotka on saatettava laitoksen jätevesiviemäriverkoston piiriin. Hyväksymispäätöksen yhteydessä on myös asetettava tavoitteellinen yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaava aikataulu toiminta-alueen eri osien saattamiselle verkostojen piiriin.

Toiminta-alue, sillä sijaitsevat taajamat sekä vesijohtoverkoston ja jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettavat alueet esitetään kartalla, jonka on oltava yleisesti saatavilla tietoverkossa. Toiminta-alueen hyväksymisestä on tiedotettava riittävässä laajuudessa.

Tausta

Hollolan vesihuollon toiminta-alueita ei ole päivitetty vuosiin. Nykyisestä toiminta-alueesta puuttuvat uudet asemakaava-alueet sekä jo rakennettujen vesi- ja jätevesiverkostojen piirissä olevia tiheästi rakentuneita ns. tilastollisia taajama-alueita. Toiminta-alueita on tarpeen päivittää laajentamalla. Esimerkiksi Hämeenkosken alueella toiminta-alueita ei ole lainkaan hyväksytty, jolloin se on tarpeen päivittää vastaamaan toteutunutta ja suunniteltua yhdyskuntakehitystä. Alueiden rajauksissa on huomioitu myös terveyden- ja ympäristönsuojelullisia näkökulmia, kuten esimerkiksi pohjaveden ja/tai vesistön suojelusyy tai yksityiskaivojen alueelliset talousveden laatuongelmat.

Toiminta-alueeseen sisällytettäviä alueita, jotka ovat jo Hollolan vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemäriverkostojen piirissä ovat mm. Hämeenkosken kirkonkylä ja Ojastenmäki, Krouvi, Hopeakallio-Paassilta, Vanhatalonrinne-Perhoslehto, Rätikkö, Lehtoranta ja Pyhäniemen kartanoympäristö, Parinpelto, Kirkonseudun ranta-alue, Rekola, Kukkilan vedenottamon ympäristö ja Lintumäentien alue.

Suunniteltuja asemakaava-alueita, joille tullaan lähivuosina rakentamaan vesihuoltoverkostot, ovat Perhoslehto-Hirvimäki (tavoitteellinen vesihuollon rakentamisaikataulu 2021-2024) ja Sorvanen (tavoitteellinen rakentamisaikataulu 2025). Lisäksi toiminta-alueen Kukkila-Kalliolan jäteveden viemäroinnin piirissä oleva alue yhdenmukaistetaan vedenjakelun piirissä olevan alueen kanssa.

Toiminta-alueen määrittämisessä on kansallisen vesihuoltouudistuksen selvityksissä todettu lainsäädännön selkeyttämistarvetta. Tämän vuoksi Hollolan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen muu tarkempi määrittäminen ja mahdollinen supistaminen jätetään myöhemmäksi.

Ehdotus

Esittelijä: Kirsi Järvinen

Valvontajaosto Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toteaa lausuntonaan vesihuollon toiminta-alueen päivitysehdotuksesta seuraavaa:

Toiminta-alueen päivitystyö on tärkeää ja kannatettavaa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Toteutuneiden ja suunniteltujen asemakaava-alueiden lisäksi toiminta-alueeseen on esitetty sisällytettäväksi tiheästi rakentuneet alueet, joissa on mahdollisesti myös pohjaveden ja/tai vesistön suojelusy. Tällaisia alueita ovat mm. Parinpelto, Kirkonseudun ja Teurojoen ranta-alueet sekä Kukkilan vedenottamon ympäristö. Näille alueille on jo rakennettu talousvesi- ja jäteveden viemäriverkostot, jolloin kiinteistöt olisi ympäristönsuojelun näkökulmasta tärkeä saada etenkin jäteveden osalta liittymisvelvollisuuden piiriin. Erityisesti tiiviisti rakennetuilla alueilla jätevesiverkostoon liittymisellä turvataan kaivojen vedenlaatua, uimarantojen ja yksityisrantojen puhtautta ja uimakelpoisuutta sekä jätevesistä aiheutuvien haittojen, kuten hajuhaittojen, vähenemistä. Lisäksi pidemmällä aikavälillä vesihuoltoverkostoihin liittymisessä voi muodostua kustannussäästöä ja kiinteistön arvon nousua. Laajassa kuvassa vesihuollon toiminta-alueen laajentaminen parantaa pohjavesien ja vesistöjen suojelun tasoa.

Valvontaviranomaisen näkökulmasta liittymisvelvoite on kahdensuuntainen: sen lisäksi, että kiinteistöllä on velvollisuus liittyä verkostoon, on vesihuoltolaitoksella myös velvollisuus liittää kiinteistö verkostoon. Tämän vuoksi toiminta-alueita rajattaessa on oltava erityisen huolellinen siinä, että aluerajauksen sisällä on vain vesihuoltolain kriteerit täyttäviä alueita eikä mitään ns. ylimääräistä. Rajausta tehtäessä on varauduttava verkostojen rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin kaikilla toiminta-alueen sisäpuolisilla alueilla. Vesihuoltolaitos ei voi saada vapautusta liittämisvelvollisuudesta, vaan harkinta on tehtävä toiminta-alueita määritettäessä.

Toiminta-alueiden laajentamisessa onkin ensiarvoisen tärkeää huomioida vesihuoltolaissa asetetut reunaehdot: Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että: 1) vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti; ja 2) vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi. Toiminta-alueita ei siis ole syytä vahvistaa "varmuuden vuoksi." Toiminta-alueiden eittarkoituksenmukainen laajentaminen aiheuttaa tietyissä tapauksissa myös valvontaja resurssipainetta ympäristönsuojeluviranomaiselle, jonka tulee lain mukaan valvoa vesihuoltolain noudattamista ja tarvittaessa pakottaa toiminta-alueella sijaitsevia kiinteistöjä liittymään verkostoon.

Kun haja-asutusalueille myönnetään lupia omakotitalojen rakentamiseen, on suuri mahdollisuus siihen, että alueelle syntyy ajan myötä taajama. Tämä luo vesihuoltolaitokselle veloitteen vesihuollon järjestämiseen ja lisää näin ollen vesihuoltolaitoksen kustannuksia. Vesihuoltolaitoksen veloitteet vesihuollon järjestämisestä olisikin syytä ottaa huomioon rakentamiseen liittyvien lupien edellytyksiä arvioitaessa.

Toiminta-alueen laajentamista puoltavia ympäristönsuojelullisia perusteita ovat esimerkiksi tiiviistä asutuksesta johtuva paine sekä sijainti ranta-alueella tai pohjavesialueella. Kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien rakentamista hankaloittava maaperätyyppi tai maan pinnan muodot voivat johtaa ongelmiin jätevesien johtamisessa. Puutteellisesti tai jopa hallitsemattomasti käsiteltävät jätevedet voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumista sekä lähiympäristön osalta että laajemminkin. Tiiviisti rakennetulla alueella esimerkiksi yksittäiseen vesistöön kohdistuva jätevesikuormitus voi muodostua suureksi. Tiivis asutus voi myös vaikeuttaa yksityisten kaivojen veden saantia ja aiheuttaa vedenlaatuongelmia.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Lähekkäin sijaitsevat jätevesijärjestelmät, maalämpökaivot ja jätevesijärjestelmät aiheuttavat talousvesiriskin. Toisaalta ilman edellä mainitun kaltaisia haasteitakin voi talousveden määrään tai laatuun liittyä esimerkiksi alueellisia ongelmia, jotka ovat korjattavissa tuomalla alueelle vesi kunnallisen verkoston kautta. Laatuvaatimukset täyttävän talousveden saamisen turvaaminen kuntalaisille on tärkeää.

Nyt suunnitellut laajennukset vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen ovat perusteltuja, sillä alueet ovat joko jo rakentuneita tai rakentumassa lähivuosina. Valvontajaosto on vesihuoltolaitoksen kanssa yhtä mieltä lainsäädännön selkeyttämistarpeesta ja pitää näin ollen hyvänä ratkaisuna sitä, että tässä yhteydessä tehdään vain välttämättömät muutokset toiminta-alueeseen. Valvontajaoston lausunto perustuu yleisiin edellytyksiin, eikä tässä yhteydessä ollut mahdollista perehtyä esitettyihin muutoksiin yksityiskohtaisesti. Muilta osin valvontajaostolla ei ole lausuttavaa toiminta-alueen päivitysehdotuksesta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

vesihuoltopäällikkö, elinvoimavaliokunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Päätös on viety nähtäväksi 11.3.2021 www.hollola.fi

Otteen oikeaksi todistaa

Hollolan kunnan kirjaamo
11.03.2021

lina Tuukkala
toimistosihiteeri

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisellä viestillä, joka on lähetetty
11.3.2021

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§11

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- oppilaan arviointia (Perusopetuslaki 22 ja 42 c §).

Riita-asia käsitellään käräjäoikeudessa.